

Sparebanken Øst Boligkreditt AS
Bragernes Torg 2
3017 DRAMMEN
NORWAY

VÅR REFERANSE
23/9379

DERES REFERANSE

DATO
16.11.2023

Vedtak om overtredelsesgebyr

1. Innledning

Det vises til korrespondansen mellom Finanstilsynet og Sparebanken Øst Boligkreditt AS ("Selskapet") i sakens anledning, herunder brev fra Finanstilsynet datert 16.08.23 og Selskapets svar til dette den 23.08.23, Finanstilsynets varsel om overtredelsesgebyr av 04.10.23 og merknader fra Selskapet av 20.10.23.

Finanstilsynet har vurdert forholdet og finner at det foreligger brudd på prospektregelverket, da Selskapet har unnlatt å utarbeide EØS-prospekt ved notering av obligasjoner på regulert marked. På denne bakgrunn har Finanstilsynet vedtatt å ilegge Selskapet et overtredelsesgebyr på kroner 600 000, jf. vphl. § 21-4.

Henvisninger til Europaparlaments- og rådsforordningen (EU) 2017/1129 (Prospektforordningen) i dette brevet, viser til forordningen slik den er gjennomført etter Lov om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven eller vphl.) § 7-1.

2. Rettslig grunnlag

2.1 Krav til EØS- prospekt

Prospektplikt ved notering er regulert i Prospektforordningen artikkel 3 nr. 3:

"Med forbehold for artikkel 1 nr. 5 skal verdipapirer ikke opptas til handel på et regulert marked som ligger i eller driver virksomhet i Unionen, før det er offentliggjort et prospekt i samsvar med denne forordningen."

Etter artikkel 3 nr. 3 skal det utarbeides og publiseres et prospekt som oppfyller prospektforordningens krav (EØS-prospekt, heretter kun prospekt) før omsettelige verdipapirer kan noteres på regulert marked, med mindre noen av unntakene i artikkel 1 nr. 5 kommer til anvendelse for den aktuelle noteringen.

2.2 Overtredelsesgebyr

Etter vphl. § 21-4 (1) kan Finanstilsynet ilegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av kapittel 7 avsnitt I om EØS-prospekter og forskrifter gitt til utfylling av disse bestemmelsene.

De subjektive vilkårene for å ilegge et foretak overtredelsesgebyr framgår av forvaltningslovens § 46 første ledd, jf. vphl. § 21-9 (2). Det fremgår der at når det er fastsatt i lov at det kan ilegges en administrativ sanksjon overfor et foretak, er skyldkravet uaktsomhet med mindre noe annet er bestemt. Dette innebærer at overtredelsesgebyr kan ilegges dersom en person som handler på vegne av foretaket begår overtredelsen uaktsomt. Kravet til subjektiv skyld kan også oppfylles gjennom anonyme eller kumulative feil. Etter vphl. § 21-14 kan det ved avgjørelsen av om en administrativ sanksjon skal ilegges og ved utmåling tas hensyn til følgende:

FINANSTILSYNET
Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

Telefon 22 93 98 00

post@finansstilsynet.no
www.finanstilsynet.no

Saksbehandler
Karl Henrik Lie Asmussen
Dir. tlf. 22 93 98 00

- 1) overtredelsens grovhet og varighet,
- 2) graden av skyld hos overtrederen,
- 3) overtrederens finansielle styrke, særlig samlet omsetning eller årsinntekt og eiendeler,
- 4) oppnådd fortjeneste eller unngått tap,
- 5) tap påført tredjepart som følge av overtredelsen,
- 6) vilje til å samarbeide med myndighetene,
- 7) tidligere overtredelser,
- 8) forhold som nevnt i forvaltningsloven § 46 annet ledd,
- 9) andre relevante forhold

Vphl. § 21-14 suppleres av forvaltningsloven § 46 (2). Her fremgår det at det ved avgjørelsen av om et foretak skal ilegges administrativ sanksjon og ved individuell utmåling av sanksjonen kan det blant annet tas hensyn til følgende:

- a) sanksjonens preventive virkning
- b) overtredelsens grovhet, og om noen som handler på vegne av foretaket, har utvist skyld
- c) om foretaket ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne ha forebygget overtredelsen,
- d) om overtredelsen er begått for å fremme foretakets interesser
- e) om foretaket har hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen
- f) om det foreligger gjentakelse
- g) foretakets økonomiske evne
- h) om andre reaksjoner som følge av lovbruddet blir ilagt foretaket eller noen som har handlet på vegne av det, blant annet om noen enkeltperson blir ilagt administrativ sanksjon eller straff
- i) om overenskomst med fremmed stat eller internasjonal organisasjon forutsetter bruk av administrativ foretakssanksjon eller foretaksstraff.

3. Sakens bakgrunn

Selskapet ble kontaktet av [REDACTED] på vegne av en ikke navngitt institusjonell investor (livselskap) som ønsket å tegne seg for NOK 300 millioner gjennom en utvidelse av det eksisterende obligasjonslånet SPOBK15. Selskapet og [REDACTED] ble enig om pris og oppgjørsdato. Den 03.07.23 ble utvidelsen av SPOBK15 notert på Oslo Børs.

Den 05.07.23 ble Selskapet kontaktet av Oslo Børs som informerte om at registrerings- og verdidokumentet knyttet til SPOBK15 var mer enn 12 måneder gammelt og at utvidelsen utgjorde mer enn 20 % av antallet allerede noterte verdipapirer på regulert marked. Selskapet tok 06.07.23 kontakt med Oslo Børs og Finanstilsynet, og erkjente at utvidelsen av lånet hadde skjedd uten at det forelå gyldig noteringsprospekt.

På grunn av manglende prospekt for noteringen av utvidelsen av SPOBK15, ble Selskapet i brev fra Finanstilsynet 16.08.23 bedt om å gi sin vurdering av forholdet til prospektplikten. Brevet ble besvart av Selskapet 23.08.23. Den 25.08.23 sendte Selskapet inn utkast til prospekt for prospektkontroll.

I Finanstilsynets varsel om overtredelsesgebyr av 04.10.23 ble Selskapet varslet om at Finanstilsynet vurderte å ilegge overtredelsesgebyr på kroner 600 000 for brudd på prospektplikten. Selskapet fikk frist til 25.10.23 for eventuelle merknader til varslet. Selskapet innga merknader i brev av 20.10.23.

4. Selskapets merknader

Selskapet erkjenner at det har handlet i strid med kravet til å utarbeide EØS-prospekt etter art. 3. nr. 3, ettersom det ikke ble utarbeidet prospekt i forbindelse med utvidelsen av SPOBK15. Selskapet anfører

imidlertid at det foreligger formildende omstendigheter som det mener er relevant ved vurderingen av selskapets opptreden.

Selskapet har redegjort for at den 03.07.23 ble utvidelsen av SPOBK15 registrert på vanlig måte, uten at noen av de involverte parter (tilrettelegger, tillitsmann, Oslo Børs og Selskapet) stilte spørsmål ved en mulig prospektplikt i den forbindelse.

Etter Selskapets oppfatning var omstendighetene rundt utvidelsen vesensforskjellig fra de ordinære tilfeller hvor Selskapet selv henvender seg til markedet for å hente finansiering gjennom utstedelse av OMF. Selskapets nye OMF-er noteres på Nordic ABM (ikke regulert marked), der det ikke gjelder krav til noteringsprospekt. Selskapet viser videre til at det hadde kort tid på å avgjøre om det ønsket å gjennomføre transaksjonen, og at det er flere år siden Selskapet har gjort en obligasjonsutstedelse notert på Oslo Børs.

Selskapet fremhever også at initiativet til transaksjonen kom fra en megler som hadde en investor som ønsket å tegne seg i obligasjonslånet SPOBK15. Selskapet hadde ikke gjennomført transaksjonen, dersom det hadde vært oppmerksom på at transaksjonen var en prospektpliktig utvidelse.

Selskapet anfører at investoren som deltok i transaksjonen var erfaren og godt kjent med risikoen knyttet til handelen. Selskapet opplyser om at det ikke mottok spørsmål om finansielle forhold eller annet fra investoren, hverken før eller etter utvidelsen. Selskapet mener derfor at det må legges til grunn at investoren hadde tilgang på all relevant informasjon om Selskapet og obligasjonslånet på tegningstidspunktet, og at hverken investor eller markedet for øvrig har blitt villedet som følge av at det ikke ble utarbeidet noteringsprospekt for utvidelsen av lånet.

I den forbindelse anfører Selskapet at det også bør legges vekt på at overtredelsen gjelder et noteringsprospekt, og ikke et tilbudsprospekt. Selskapet trekker frem at bruddet på prospektplikten ikke har hatt betydning for den institusjonelle investoren, siden plikten til å offentliggjøre EØS-prospekt først oppstod i forbindelse med at utvidelsen av SPOBK15 ble tatt opp til handel på Oslo Børs, etter at investoren hadde tegnet seg.

Det fremheves videre at Selskapet er underlagt informasjonsplikt etter innsidereglene (MAR), Oslo Børs' regelverk samt finansforetaksforskriften § 11-9 for OMF-utstedere, og publiserer løpende informasjon til markedet i henhold til disse forpliktelsene. Det forelå ingen innsideinformasjon om Selskapet eller obligasjonene da investoren tegnet seg.

Selskapet anfører at det gikk kort tid fra noteringen av lånet og frem til forholdet ble oppdaget, og Selskapet meldte umiddelbart fra til Finanstilsynet da det ble klar over regelbruddet. I denne sammenheng anfører Selskapet at Finanstilsynet tidligere har regnet det som en formildende omstendighet at utsteder varsler Finanstilsynet etter å ha blitt oppmerksom på omstendighetene av Oslo Børs.

Når det gjelder overtredelsesgebyret, anfører Selskapet at størrelsen av utvidelsen av SPOBK15 på NOK 300 millioner i seg selv ikke gjør overtredelsen grov. Selskapet argumenterer også for at de potensielle skadevirkningene i tidligere saker, der det er fattet vedtak om prospektgebyr, var større og mer alvorlige enn i denne saken. Avslutningsvis trekkes det frem at Selskapets finansielle situasjon ikke i seg selv bør være et argument for å ilegge et gebyr som er vesentlig høyere enn hva man har ilagt i sammenlignbare situasjoner.

5. Finanstilsynets vurdering

Den manglende offentliggjøringen av EØS-prospekt før notering innebærer at foretakets forpliktelser etter prospektforordningen art. 3 nr. 3 ikke er oppfylt. Finanstilsynet legger etter dette til grunn at de objektive vilkårene for å ilegge overtredelsesgebyr etter vphl. § 21-4 (1) er oppfylt. Selskapet skulle ha utarbeidet og

offentliggjort prospekt før notering av utvidelsen av obligasjonslånet på det regulerte markedet Oslo Børs, jf. Prospektforordningen art. 3. nr. 3.

Ved vurdering av om de subjektive vilkårene i verdipapirhandelloven er oppfylt har Finanstilsynet vurdert begrunnelsen i Selskapets brev av 23.08.23 og 20.10.23. For foretak som driver virksomhet som reguleres av verdipapirhandelloven, vil aktsomhetsnormen normalt være streng. Dette omfatter plikten til å følge de handlingsnormene som gjelder for utøvelsen av virksomhet på det aktuelle området. Finanstilsynet forventer at aktører som operer i kapitalmarkedet til enhver tid holder seg oppdatert på gjeldende regelverk.

Hverken Selskapets anførsel om at deres nye OMF-er noteres på Nordic ABM eller at det er flere år siden Selskapet gjorde en obligasjonsutstedelse notert på Oslo Børs, kan unnskyldes at Selskapet unnlot å utarbeide prospekt i forbindelse med noteringen på Oslo Børs. Selskapet er ansvarlig for å tilrettelegge prosessen rundt utvidelsen av obligasjonslånet slik at gjeldende regelverk etterleves.

Selskapet trekker frem at det hadde kort tid for å avgjøre om det ønsket å gjennomføre transaksjonen, og at ingen av partene (tilrettelegger, tillitsmann, Oslo Børs og Selskapet) reflekterte over at den aktuelle obligasjonen var notert på hovedlisten til Oslo Børs. Finanstilsynet deler ikke Selskapets oppfatning om at dette er en formildende omstendighet. Det er ikke av betydning at ingen av de involverte partene som bistod ved utvidelsen, tillitsmannen for obligasjonslånet eller handelsplassen hvor verdipapirene skulle noteres, reagerte på manglende prospekt. Finanstilsynet bemerker at det er den som søker opptak til notering som er ansvarlig for at plikten til å offentliggjøre prospekt etter verdipapirhandelloven overholdes.

Finanstilsynet har ikke grunn til å bestride Selskapets oppfatning om at den konkrete investoren var kjent med risikoen og at markedet hadde et informasjonsgrunnlag basert på Selskapets løpende og periodiske rapportering. Kravet om utarbeidelse og offentliggjøring av prospekt er imidlertid uavhengig av markedets øvrige informasjonstilgang, og annen tilgjengelig informasjon kan ikke reparere manglende offentliggjøring av prospekt.

Selskapets anførsel om at overtredelsen gjelder et noteringsprospekt og ikke et tilbudsprospekt kan ikke tillegges vekt. Utstedere har plikt til å utarbeide prospekt ved notering av verdipapirer på regulert marked. Prospekt i forbindelse med notering av verdipapirer har som mål å sikre investorvern og markedseffektivitet, styrke det indre marked for kapital samt styrke tilliten til verdipapirene som omsettes på regulert marked. Prospektet sikrer at investorer gis et godt grunnlag for å kunne treffe velfunderte investeringsbeslutninger.

Selskapet informerte Finanstilsynet om noteringen av utvidelsen i SPOBK15 den 06.07.23, tre dager etter noteringen på Oslo Børs. Det må her tas i betraktning at det var Oslo Børs som oppdaget bruddet på prospektplikten, og kontaktet Selskapet den 05.06.07. Den videre varslingen fra Selskapet side kan derfor kun tillegges begrenset vekt.

Finanstilsynet mener på denne bakgrunn at Selskapet eller noen som har opptrådt på vegne av Selskapet, har handlet uaktsomt når det er unnlatt å utarbeide prospekt i forbindelse med notering av utvidelsen i SPOBK15 på Oslo Børs.

Etter dette finner Finanstilsynet at både de subjektive og objektive vilkårene er til stede for å kunne ilegge overtredelsesgebyr.

Som tidligere nevnt, er det i vphl. § 21-14 gitt ulike momenter som det kan tas hensyn til både ved avgjørelsen av om overtredelsesgebyr skal ilegges og ved utmålingen.

Finanstilsynet har i sin vurdering bl.a. lagt vekt på at Selskapet har forsømt å etterleve en helt sentral og grunnleggende bestemmelse i prospektregelverket om plikten til å utarbeide EØS-prospekt ved notering av verdipapirer. Prospektplikten ved notering av obligasjoner innenfor EØS fremgår klart av

Prospektforordningen art 3. nr. 3. Finanstilsynet forventer at aktører i kapitalmarkedet til enhver tid holder seg oppdatert på gjeldende regelverk og har rutiner og prosedyrer for å sikre dette.

Finanstilsynet legger vekt på at Selskapet har en solid finansiell posisjon og økonomiske ressurser. Gebyret anses ikke uforholdsmessig sett hen til Selskapets finansielle posisjon. Ved valg av reaksjon har Finanstilsynet særlig lagt vekt på at noteringen av utvidelsen i SPOBK15 var på 300 millioner kroner, som representerer en utvidelse på 75 % av eksisterende obligasjoner. Utvidelsen utgjør prosentvis vesentlig mer enn hva unntaksbestemmelsen i Prospektforordningen art 1. nr. 5 bokstav a) åpner for. Overtredelsen er således grov.

Når det gjelder Selskapets henvisning til tidligere overtredelsesgebyrsaker der det etter Selskapets syn gjaldt mer alvorlige overtredelser, er disse av eldre dato eller omhandler andre forhold. Finanstilsynet anser ikke disse sakene som sammenlignbare.

6. Varsel om vedtak

På bakgrunn av de forhold som er omtalt overfor ilegger Finanstilsynet Sparebanken Øst Boligkreditt AS et overtredelsesgebyr på kroner 600 000, jf. vphl. § 21-4.

Dette vedtaket kan påklages innen 3 uker etter at vedtaket er mottatt. Klage sendes Finanstilsynet. Klageinstans er Finansdepartementet. Forvaltningsloven §§ 18 og 19, om partenes adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, gjelder.

Overtredelsesgebyr innkreves av Skatteetaten ved Statens innkrevingsentral. I tilfeller der vedtaket ikke påklages vil Statens innkrevingsentral sende krav om betaling umiddelbart etter klagefristens utløp. I tilfeller der vedtaket påklages, sendes kravet etter at klagen er avgjort av Finansdepartementet. Statens innkrevingsentralers frist for betaling er 3 uker etter faktura er sendt.

Finanstilsynet viser til verdipapirlovgivningens regler om offentliggjøring av innsideinformasjon, jf. forordning (EU) nr. 596/2014 (markedsmissbruksforordningen) art. 17 nr. 1, jf. art. 7, jf. vphl § 3-1 første ledd. Finanstilsynet legger til grunn at foretaket vurderer sin behandling av informasjon iht. disse reglene.

For Finanstilsynet

Anne Merethe Bellamy
direktør

Lars Jacob Braarud
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.